



UDK 347.7

Novine u Stečajnom zakonu

Božo Prelević, dipl. iur.

Od 2. studenog 2017. na snazi su izmjene i dopune Stečajnog zakona. Novinama u zakonu se unaprijeđuju odredbe predstečajnog postupka te se ispravljaju pogreške uočene tijekom dosadašnje primjene odredbi o stečajnom postupku. Autor u članku daje prikaz novina u Zakonu s primjerom prijedloga za povlačenje prijedloga za otvaranje stečajnog postupka.

1. Uvod

Razlog za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Stečajnog zakona¹ (u nastavku teksta: ZID SZ), koji je stupio na snagu 2. studenog 2017., treba tražiti u potrebi poboljšanja dijela Stečajnog zakona² (u nastavku teksta: SZ) kojim se uređuje predstečajni postupak s jedne strane, odnosno u potrebi ispravljanja pogrešaka uočenih u praksi primjene dijela SZ-a, kojima je uređen stečajni postupak. Kako je navedeno u obrazloženju uz Konačni prijedlog ZID SZ-a, dosadašnje odredbe SZ-a o predstečajnom postupku pokazale su se kao nedovoljno poticajne za dužnike, a sam postupak kao ograničavajući, krut i/ili teško provediv prema do sada važećem zakonskom okviru. Radi toga se, između ostalog, novim pravilima ZID SZ-a predlaže potaknuti dužnike na pokretanje predstečajnih postupka te olakšati provođenje predstečajnog postupka propisivanjem realnih rokova za poduzimanje određenih radnji u postupku.

S druge strane, novim odredbama SZ-a u dijelu u kojem se uređuje stečajni postupak, između ostalog želi se unaprijediti način uređenja obračuna troškova kod unovčenja predmeta na kojem postoji različno pravo tako što se predlaže propisati da se novi način obračuna troškova primjenjuje u stečajnim postupcima koji su u tijeku, bez obzira na to kada su pokrenuti, ako rješenje o dosudi nije steklo svojstvo pravomoćnosti na dan stupanja ZID SZ-a na snagu. Osim toga, boljim nomotehničkim rješenjima žele se pojednostaviti i precizirati odredbe kojima se uređuje stečajni postupak, posebno u dijelu koji se odnosi na pravne posljedice otvaranja stečajnog postupka. Što se tiče primjene novih odredbi SZ-a, ističemo kako je u čl. 37. st. 1. ZID SZ-a određeno da će se postupci u tijeku dovršiti prema odredbama SZ-a koji je bio na snazi u vrijeme njihova pokretanja, osim ako istom odredbom SZ-a u drugim slučajevima, koje navodimo u nastavku članka, nije drukčije određeno.

2. Predstečajni i stečajni razlozi te osnovne postupovne odredbe

Između ostalog, odredbama ZID SZ-a, izmijenjene su odredbe SZ-a, o predstečajnim i stečajnim razlozima te osnovnim postupovnim odredbama.

2.1. Predstečajni razlog

**ističemo...**

Odredbama ZID Zakona propisana je vjerojatnost kao dovoljan stupanj za utvrđenje suda kako postoji predstečajni razlog.

Također, izmijenjenom odredbom SZ-a se poboljšava izričaj postojeće presumpcije za prijetecu nesposobnosti za plaćanje. Izmijenjenom odredbom čl. 4. st. 2. SZ-a, predviđeno je kako će se smatrati da postoji prijeteca nesposobnost za plaćanje ako u trenutku podnošenja prijedloga nisu nastale okolnosti zbog kojih se smatra da je dužnik postao trajnije nesposoban za plaćanje i ako:

- dužnik u Očevidniku redosljedna osnova za plaćanje koji vodi Financijska agencija (u nastavku teksta: FINA) ima jednu, ili više evidentiranih neizvršenih osnova za plaćanje koje je trebalo, na temelju valjanih osnova za plaćanje, bez daljnjeg pristanka dužnika naplatiti s bilo kojeg od njegovih računa, ili
- duže od 30 dana kasni s isplatom plaće koja radniku pripada prema ugovoru o radu, pravilniku o radu, kolektivnom ugovoru, ili posebnom propisu odnosno prema drugom aktu kojim se uređuju obveze poslodavca prema radniku, ili;
- u roku od 30 dana ne uplati doprinose i poreze prema ugovorenoj plaći radnika, računajući od dana kada je radniku bio dužan isplatiti plaću.

2.2. Stečajni razlozi

Izmijenjenom odredbom čl. 5. SZ-a određuje se kako i prijeteca nesposobnost za plaćanje predstavlja stečajni razlog čime se dopušta otvaranje stečajnog postupka i u razdoblju kada još nije nastupila trajnija nesposobnost za plaćanje, ili prezaduženost dužnika.

**ističemo...**

Dužnik može predložiti otvaranje stečajnog postupka i ako učini vjerojatnim da svoje već postojeće obveze neće moći ispuniti po dospijanju (prijeteca nesposobnost za plaćanje)³.

1 Nar. nov., br. 104/17 od 25. listopada 2017.

2 Nar. nov., br. 71/15 i 104/17.

3 Čl. 5. st. 3. SZ-a.



Znači, prijeteća nesposobnost za plaćanje kao novi stečajni razlog dopuštena je samo kada dužnik predlaže otvaranje stečaja.

Do stupanja SZ-a na snagu, prijeteća nesposobnost za plaćanje bila je propisana kao jedan od stečajnih razloga. Kako se navodi u obrazloženju uz Konačni prijedlog ZID SZ-a, razlozi zbog kojih se (ponovno) predlaže da prijeteća nesposobnost za plaćanje bude propisana kao stečajni razlog su sljedeći:

- u slučaju kada dužnik nije spreman, ili ne želi nastaviti s poslovanjem, a zna da će u jednom trenutku dospjeti obveze zbog kojih će postati trajnije nesposoban za plaćanje i zna da neće imati dovoljno imovine za namirenje svih vjerovnika zbog čega se ne bi mogao uspješno provesti postupak likvidacije, bilo bi nerazumno tjerati ga u predstečajni postupak ili ostaviti ga čekati da se ispuni jedan od stečajnih razloga;
- pored toga, dopuštenje za otvaranje stečajnog postupka prije nastupanja stečajnih razloga jest prilika da se restrukturiranje ostvari kroz stečajni plan, u kojem slučaju dužnik više neće voditi poslove društva (vođenje društva prepušta se stečajnom upravitelju).

Novom odredbom čl. 5. st. 4. SZ-a je određeno kako se na prijeteću nesposobnost za plaćanje kao stečajni razlog na odgovarajući način primjenjuju se odredbe čl. 4. SZ-a o prijetećoj nesposobnosti za plaćanje kao predstečajnom razlogu⁴.

2.3. Osnovne postupovne odredbe

2.3.1. Nadležnost i sastav suda

Odredbama ZID SZ-a, izmijenjena je odredba čl. 8. SZ-a o nadležnosti i sastavu suda. Novom odredbom čl. 8. st. 2. SZ-a, rješava se pitanje nadležnosti suda u slučaju kada se stečaj vodi nad imovinom dužnika pojedinca koji nema sjedište.

U slučaju kada dužnik pojedinac nema sjedište, isključivo je stvarno i mjesno nadležan trgovački sud na čijem se području nalazi prebivalište dužnika pojedinca. S druge strane, ako dužnik pojedinac nema prebivalište, isključivo je stvarno i mjesno nadležan trgovački sud na čijem se području nalazi boravište dužnika pojedinca.

2.3.2. Dopuštenost pokretanja postupka



ističemo...

Novom odredbom čl. 15. st. 3. SZ-a, zabranjuje se pokretanje predstečajnog postupka ako je pokrenut stečajni postupak.

Naime, s obzirom na to da se je SZ-om dopušteno pokrenuti stečajni postupak iz razloga zbog kojeg je dopušteno pokrenuti predstečajni postupak, nužno je spriječiti mogućnost da se ta dva postupka vode istovremeno. Znači, u slučaju da je pokrenut stečajni postupak, nije dopušteno pokretanje predstečajnog postupka.

2.3.3. Prijedlog za otvaranje predstečajnog i stečajnog postupka

Izmjenama i dopunama čl. 16. SZ-a, odustaje se od zabrane povlačenja prijedloga za otvaranje predstečajnog i stečajnog postupka te propisuje trenutak do kojega je prijedlog za otvaranje postupka moguće povući te posljedice povlačenja.



ističemo...

SZ-om je sada određeno kako se prijedlog za otvaranje predstečajnog postupka može se povući do donošenja rješenja o otvaranju predstečajnog postupka odnosno donošenja rješenja o odbacivanju prijedloga⁵.

U tom slučaju sud donosi rješenje o obustavi predstečajnog postupka koje se objavljuje na mrežnoj stranici e-Oglasna ploča sudova, a nastale troškove postupka snosi predlagatelj.

S druge strane, prijedlog za otvaranje stečajnog postupka može se povući do donošenja rješenja o otvaranju stečajnog postupka odnosno donošenja rješenja o odbacivanju, ili odbijanju prijedloga⁶. U tom slučaju sud donosi rješenje o obustavi stečajnog postupka koje se objavljuje na mrežnoj stranici e-Oglasna ploča sudova. Nastale troškove postupka snosi predlagatelj.

Zakonom nije predviđeno postojanje posebnog obrasca za povlačenje prijedloga za otvaranje predstečajnog i stečajnog postupka pa proizlazi kako se ovaj prijedlog može povući jednostavnim podneskom.

Primjer – prijedlog dužnika za povlačenje prijedloga za otvaranje stečajnog postupka

ABEBE d.o.o. za trgovinu
OIB 36363636363
Jurišićeva 345
10000 Zagreb

Trgovački sud u Zagrebu
Amruševa ul. 2
10000 Zagreb

Zagreb, 4.12.2017.

Predmet: prijedlog dužnika za povlačenje prijedloga za otvaranje stečajnog postupka

Dana 20. studenog 2017. trgovačko društvo ABEBE d.o.o. za trgovinu iz Zagreba, Jurišićeva 345, OIB 36363636363, podnijelo je kao dužnik prijedlog za otvaranje stečajnog postupka nad dužnikom ABEBE d.o.o. za trgovinu iz Zagreba, Jurišićeva 345, OIB 36363636363. Ovim putem podnositelj povlači navedeni prijedlog za otvaranje stečajnog postupka nad dužnikom ABEBE d.o.o. za trgovinu iz Zagreba, Jurišićeva 345, budući da su prestali postojati stečajni razlozi za pokretanje stečajnog postupka određeni u čl. 5. st. 3. Stečajnog zakona (Nar. nov., br. 71/15 i 104/17).

Za ABEBE d.o.o.

Direktor
Janko Janki

3. Predstečajni postupak

Odredbama ZID SZ-a značajno su izmijenjene odredbe SZ-a koje se odnose na predstečajni postupak. Rezultat je to potrebe drukčijeg

⁵ Čl. 16. st. 4. SZ-a.

⁶ Čl. 16. st. 5. SZ-a.

⁴ Vidjeti pod 2.1.



uređenja ovih odredbi kako bi bile poticajnije za dužnike te kako bi predstečajni postupak bio lakše provediv. Radi toga se zakonskim izmjenama, kako se navodi u samom obrazloženju uz Konačni prijedlog ZID SZ-a, nastoji potaknuti dužnike na pokretanje predstečajnih postupka te olakšati provođenje predstečajnog postupka propisivanjem realnih rokova za poduzimanje određenih radnji u postupku:

- olakšavanjem podnošenja prijedloga za otvaranje predstečajnog postupka smanjenjem broja i/ili pojednostavljenjem isprava koje je dužnik obavezan dostaviti uz prijedlog za otvaranje predstečajnog postupka;
- produljenjem rokova u kojem su vjerovnici dužni prijaviti tražbine;
- produljenjem rokova u kojem su povjerenik i dužnik dužni očitovati se o prijavljenim tražbinama;
- produljenjem rokova u kojemu vjerovnici mogu osporiti tražbine drugih vjerovnika;
- produljenjem rokova u kojem dužnik mora izraditi konačni plan restrukturiranja;
- produljenjem trajanja predstečajnog postupka;
- smanjenjem broja razloga zbog kojih se obustavlja postupak.

Važne novine u SZ-u odnose se i na mogućnost privremenoga financiranja radi restrukturiranja. U tom smislu, radi privremenog financiranja koje je nužno da bi se osigurao kontinuitet poslovanja tijekom pregovora o restrukturiranju, odredbama ZID SZ-a dopušta se mogućnost novog financiranja u postupcima koji su u tijeku, odnosno i u onim postupcima koji su pokrenuti nakon stupanja SZ-a na snagu ako na dan stupanja ZID SZ-a nije održano ročište za glasovanje o planu restrukturiranja. Između navedenih i drugih novina o kojima više navodimo u nastavku, najprije ćemo se detaljnije upoznati s odredbama SZ-a o pokretanju predstečajnog postupka.

3.1. Pokretanje predstečajnog postupka

3.1.1. Isprave uz prijedlog za otvaranje predstečajnog postupka

Izmijenjenim čl. 26. SZ-a smanjuje se broj isprava koje je potrebno dostaviti uz prijedlog za pokretanje predstečajnog postupka. Podnositelj prijedloga za otvaranje predstečajnog postupka dužan je uz prijedlog za otvaranje predstečajnog postupka dostaviti:

- financijske izvještaje u skladu sa Zakonom o računovodstvu⁷ koji nisu stariji od tri mjeseca od dana podnošenja prijedloga za otvaranje predstečajnog postupka, s time da se usporedni podaci u financijskim izvještajima iskazuju sa stanjem na dan godišnjih financijskih izvještaja prethodne godine, odnosno evidencije koje vode u skladu s poreznim propisima ako je dužnik obveznik poreza na dohodak;
- izjavu o broju zaposlenih na zadnji dan u mjesecu koji prethodi danu podnošenja prijedloga;
- prijedlog plana restrukturiranja.

3.1.2. Prijedlog plana restrukturiranja



ističemo...

Odredbom čl. 27. SZ-a želi se naglasiti kako se uz prijedlog za pokretanje predstečajnog postupka dostavlja prijedlog plana restrukturiranja, a ne konačan plana restrukturiranja.

Na ovaj način želi se olakšati pozicija dužnika tako što se od njega više ne očekuje da već u trenutku pokretanja predstečajnog postupka ima pripremljen dogovor sa svojim vjerovnicima. Osim navedenog, izmjenama čl. 27. SZ-a poboljšava se izričaj u vezi sa sadržajem ponude koju je dužnik dužan dati vjerovnicima te se uređuje obveza da se u prijedlogu za pokretanje predstečajnog postupka naznači mogućnost novog zaduženja u cilju ostvarenja plana restrukturiranja i održavanja djelatnosti.

Prijedlog plana restrukturiranja mora sadržavati:

- činjenice i okolnosti iz kojih proizlazi postojanje prijetee nesposobnosti za plaćanje;
- izračun manjka likvidnih sredstava na dan priloženih financijskih izvještaja;
- mjere financijskoga restrukturiranja i izračun njihovih učinaka na manjak likvidnih sredstava;
- mjere operativnoga restrukturiranja i izračun njihovih učinaka na poslovanje;
- plan poslovanja za razdoblje do kraja tekuće i za dvije sljedeće kalendarske godine uz detaljno obrazloženje razloga za utvrđivanje svake pozicije plana;
- planiranu bilancu na zadnji dan razdoblja za koje je sastavljen plan poslovanja;
- analizu svih tražbina prema visini i vrsti (tražbine radnika i prijašnjih dužnikovih radnika, izlučna prava, razlučna prava, tražbine za koje se vodi postupak, neosigurane tražbine i druge tražbine);
- ponudu vjerovnicima razvrstanim u skupine odgovarajućom primjenom pravila o razvrstavanju sudionika u stečajnom planu koja sadržava načine, rokove i uvjete namirenja tražbina;
- najavu novoga zaduženja u novcu radi privremenog financiranja, ako je dužnik takvu mjeru restrukturiranja predvidio i;
- planirani iznos troškova restrukturiranja.

3.1.3. Prijedlog za otvaranje predstečajnog postupka

Odredbama ZID SZ-a, brisan je čl. 32. st. 2. SZ-a o prijedlogu za otvaranje predstečajnog postupka, kojim je bilo određeno kako je sud, u slučaju kada su ispunjene pretpostavke za otvaranje stečajnog postupka, dužan umjesto otvaranja predstečajnog postupka otvoriti stečajni postupak.

3.2. Rješenje o otvaranju predstečajnog postupka

Izmijenjen je i čl. 34. SZ-a o rješenju o otvaranju predstečajnog postupka, na način da se novom odredbom produljuju rokovi za prijavu tražbine, osporavanje tražbine od strane vjerovnika, kao i rok u kojem su povjerenik i dužnik dužni očitovati se o prijavljenim tražbinama. Sukladno čl. 34. st. 1. SZ-a, rješenje o otvaranju predstečajnog postupka osobito mora sadržavati:

- podatke za identifikaciju dužnika i povjerenika ako je imenovan;
- poziv vjerovnicima da nadležnoj jedinici FINA-e, u roku od 21 dan od dana dostave toga rješenja, prijave svoje tražbine i da u roku od 15 dana od dana dostave očitovanja o prijavljenim tražbinama dužnika i povjerenika ako je imenovan, ospore prijavljene tražbine koje smatraju nepostojećim, uz obveznu naznaku iznosa za koji se tražbina osporava i razloga osporavanja;
- poziv dužniku i povjereniku ako je imenovan da nadležnoj jedinici FINA-e, u roku od 30 dana od dostave tablice prijavljenih



tražbina, dostavi pisano očitovanje o svakoj prijavljenoj tražbini priznaje li je ili osporava, uz obveznu naznaku iznosa za koji se tražbina osporava i razloga osporavanja;

- poziv dužniku da vjerovnicima i povjereniku ako je imenovan omogućiti uvid u isprave iz kojih proizlaze tražbine navedene u popisu imovine i obveza;
- poziv dužnikovim dužnicima da svoje dospjele obveze bez odgode ispunjavaju dužniku;
- poziv na ročište radi ispitivanja tražbina.

Izmijenjenom odredbom čl. 34. st. 4. SZ-a predviđeno je kako će se rješenje o otvaranju predstečajnog postupka i prijedlog plana restrukturiranja objaviti na mrežnoj stranici e-Oglasna ploča sudova istoga dana kad je doneseno rješenje o otvaranju predstečajnog postupka.

3.3. Utvrđivanje tražbine

3.3.1. Vjerovnici

Izmijenjenim i dopunjenim čl. 35. SZ-a određuje se tko su vjerovnici u predstečajnom postupku, pojašnjava se položaj različitih vjerovnika te upućuje na odgovarajuću primjenu stečajnih pravila o posljedicama otuđenja tražbine nakon otvaranja postupka.



ističemo...

Sukladno čl. 35. st. 1. SZ-a, vjerovnici dužnika u predstečajnom postupku su osobni vjerovnici dužnika koji u vrijeme otvaranja predstečajnog postupka imaju imovinsko-pravnu tražbinu prema dužniku.

Na tražbine otuđene nakon otvaranja predstečajnog postupka odgovarajući način primjenjuju se pravila iz čl. 146. SZ-a o otuđenju tražbine. S druge strane, na različite vjerovnike kao vjerovnike dužnika u postupku na odgovarajući način primjenjuju se pravila iz čl. 153. SZ-a o različitim vjerovnicima kao stečajnim vjerovnicima.

3.3.2. Različni i izlučni vjerovnici

Izmijenjenom i dopunjenom odredbom čl. 38. SZ-a, uređuje se, poboljšava i pojašnjava obveza različitih i izlučnih vjerovnika u vezi s njihovom obvezom da obavijeste dužnika o svojim pravima.



ističemo...

Sukladno čl. 38. st. 1. SZ-a, različni vjerovnici dužni su nadležnu jedinicu FINA-e u roku za prijavu tražbine obavijestiti o svojim pravima, pravnoj osnovi različitoga prava i dijelu imovine dužnika na koji se odnosi njihovo različito pravo te dati izjavu odriču li se, ili ne odriču prava na odvojeno namirenje.

Izlučni vjerovnici dužni su nadležnu jedinicu FINA-e u roku za prijavu tražbine obavijestiti o svojim pravima, pravnoj osnovi izlučnoga prava i dijelu imovine dužnika na koji se odnosi njihovo izlučno pravo.

Sukladno čl. 38. st. 3. SZ-a, različni i izlučni vjerovnici dužni su o obavijesti dati izjavu o pristanku, ili uskratiti pristanka odgode namirenja iz predmeta na koji se odnosi njihovo različito pravo, odnosno izdvajanja predmeta na koje se odnosi njihovo izlučno pravo radi provedbe plana restrukturiranja. Novom odredbom čl. 38. st. 5. SZ-a određeno je kako različni i izlučni vjerovnici mogu opozvati svoju izjavu iz navedene odredbe čl. 38. st. 3. SZ-a najkasnije do početka ročišta za glasovanje o planu restrukturiranja ako su planom

restrukturiranja njihova prava smanjena, ili je ostvarenje njihovog prava izmijenjeno nakon dane izjave.



ističemo...

Navedene obavijesti različitih i izlučnih vjerovnika iz čl. 38. st. 1. i 2. SZ-a i navedene izjave iz čl. 38. st. 3. SZ-a podnose se na obrascu za prijavu tražbine vjerovnika u predstečajnom postupku.

3.4. Raspravljanje i glasovanje o planu restrukturiranja

3.4.1. Plan restrukturiranja

Izmijenjenom odredbom čl. 52. SZ-a uređuje se trenutak kada je dužnik obavezan dostaviti sudu plan restrukturiranja o kojem će dužnici glasovati te njegov sadržaj.



ističemo...

U slučaju da prijedlog plana restrukturiranja ne obuhvaća sve utvrđene i osporene tražbine, dužnik je dužan najkasnije u roku od 21 dan od dana dostave odluke drugostupanskog suda o žalbi protiv rješenja o utvrđenim i osporenim tražbinama dostaviti sudu plan restrukturiranja kojim su obuhvaćene sve utvrđene i osporene tražbine⁸.

Na sadržaj plana restrukturiranja na odgovarajući način primjenjuje se čl. 27. SZ-a⁹.

3.4.2. Preuzimanje novog zaduženja u novcu radi privremenog financiranja

Novom odredbom čl. 62.a SZ-a, uređuje se mogućnost davanja i preuzimanje novog zaduženja u novcu.



ističemo...

Dužnik može uz suglasnost vjerovnika koji zajedno imaju više od dvije trećine pravomoćno utvrđenih tražbina preuzeti novo zaduženje u novcu radi privremenog financiranja nastalog da bi se osigurao kontinuitet poslovanja tijekom predstečajnog postupka¹⁰.

Znači, novo zaduženje može se preuzeti uz suglasnost vjerovnika koji prema poslovnim knjigama na dan otvaranja predstečajnog postupka imaju više od dvije trećine tražbina prema dužniku.

Suglasnost iz navedenog čl. 62.a st. 1. SZ-a daje se pismeno najkasnije na ročištu za glasovanje o planu restrukturiranja. U slučaju iz čl. 62.a st. 1. SZ-a, sud će u roku od tri dana od dana kada mu je dužnik dostavio suglasnost potrebnoga broja vjerovnika rješenjem utvrditi da je dužniku dana suglasnost za preuzimanje novog zaduženja u novcu radi privremenog financiranja. Ovim rješenjem sud će utvrditi iznose i uvjete novog zaduženja te rokove u kojima će se namirivati tražbine iz novoga zaduženja¹¹.

Navedeno rješenje o suglasnosti danoj dužniku za preuzimanje novog zaduženja u novcu radi privremenog financiranja, sud će bez

8 Čl. 52. st. 1. SZ-a

9 Vidjeti pod 3.1.2.

10 Čl. 62.a st. 1. SZ-a.

11 Čl. 62.a st. 4. SZ-a.

odgode objaviti na mrežnoj stranici e-Oglasna ploča sudova. Protiv tog rješenja nije dopuštena posebna žalba.



ističemo...

Sukladno čl. 62.a st. 6. SZ-a, u slučaju da se nad dužnikom otvori stečajni postupak, tražbine vjerovnika koji su dužniku dali novčana sredstva za novo zaduženje sukladno čl. 62.a SZ-a, namirit će se do iznosa novoga zaduženja prije ostalih stečajnih vjerovnika, osim vjerovnika prvoga višega isplattog reda.

Pravne radnje poduzete radi preuzimanja novoga zaduženja iz čl. 62.a st. 1. SZ-a neće se smatrati pravnim radnjama kojima se remeti pravo na ujednačeno namirenje vjerovnika, odnosno kojima bi se pojedini vjerovnici stavljali u povoljniji položaj. Važno je istaknuti kako se nova odredba čl. 62.a SZ-a primjenjuje na postupke pokrenute nakon stupanja SZ-a na snagu ako na dan stupanja ZID SZ-a na snagu, znači na dan 2. studenog 2017. nije održano ročište za glasovanje o planu restrukturiranja.

3.5. Obustava predstečajnog postupka

3.5.1. Trajanje predstečajnog postupka



ističemo...

Izmijenjenom odredbom čl. 63. st. 1. SZ-a određeno je kako se predstečajni postupak mora završiti najkasnije u roku od 300 dana od dana otvaranja predstečajnog postupka.

Iznimno od navedene odredbe, sud može, na prijedlog dužnika, dopustiti produženje roka za daljnjih 60 dana ako smatra da bi to bilo svrsishodno za sklapanje predstečajnog sporazuma. Ako ne potvrdi predstečajni sporazum u navedenim rokovima, sud će obustaviti predstečajni postupak.

3.5.2. Rješenje o obustavi predstečajnog postupka

Izmijenjenom odredbom čl. 64. SZ-a, smanjen je broj razloga zbog kojih se može obustaviti predstečajni postupak. Sud će rješenjem obustaviti otvoreni predstečajni postupak:

- ako utvrdi da ne postoji predstečajni razlog;
- ako dužnik u tijeku predstečajnog postupka postupa protivno odredbama čl. 67. SZ-a;
- ako dužnik u tijeku predstečajnog postupka više od 30 dana kasni s isplatom plaće koja radniku pripada prema ugovoru o radu, pravilniku o radu, kolektivnom ugovoru, ili posebnom propisu odnosno prema drugom aktu kojim se uređuju obveze poslodavca prema radniku dospjelim nakon otvaranja predstečajnog postupka, ili ako u tom roku ne uplati doprinose i poreze prema plaći, računajući od dana kada je radniku bio dužan isplatiti plaću;
- ako dužnik ispunio sve obveze prema vjerovnicima do ročišta za glasovanje;
- ako Hrvatska narodna banka ne izda prethodnu suglasnost za pretvaranje tražbine kreditne institucije u temeljni kapital dužnika;
- u drugim slučajevima propisanim ovim Zakonom.

U navedenim slučajevima sud će po službenoj dužnosti nastaviti postupak kao da je podnesen prijedlog za otvaranje stečajnog

postupka, osim ako utvrdi da je dužnik sposoban za plaćanje i da je ispunio sve obveze prema vjerovnicima. Pravomoćno rješenje o obustavi predstečajnog postupka sud će dostaviti FINA-i.

3.6. Pravne posljedice otvaranja predstečajnog postupka

3.6.1. Prava na koja predstečajni postupak ne utječe

Odredbom čl. 66. SZ-a naglašava se kako predstečajni postupak ne utječe na pravo odvojenoga namirenja različitih vjerovnika bez obzira na to jesu li oni osobni vjerovnici dužnika. Odredba je dopunjena i pravilom prema kojem otvaranje predstečajnog postupka ne utječe na kvalificirane financijske ugovore. Predstečajni postupak ne utječe na¹²:

- pravo odvojenoga namirenja različitih vjerovnika pa i ako oni nisu osobni vjerovnici dužnika te izlučnih vjerovnika;
- tražbine radnika i prijašnjih dužnikovih radnika iz radnoga odnosa u bruto iznosu, otpremnine do iznosa propisanoga zakonom odnosno kolektivnim ugovorom i tražbine po osnovi naknade štete pretrpljene zbog ozljede na radu, ili profesionalne bolesti;
- mjere osiguranja u kaznenom postupku;
- porezne postupke utvrđivanja zlouporabe prava.



ističemo...

Novom odredbom čl. 66. st. 2. SZ-a određeno je kako otvaranje predstečajnog postupka ne utječe na kvalificirane financijske ugovore na koje se na odgovarajući način primjenjuju odredbe čl. 182. st. 6. i 7. SZ-a.

Odredbom čl. 182. st. 6. SZ-a određeno je da otvaranje stečajnog postupka ne utječe na kvalificirane financijske ugovore ako su ugovorne strane ugovorile obračunavanje (netiranje), te se naknada zbog neispunjenja može tražiti u skladu sa sadržajem ugovora. Ako nakon obračunavanja (netiranja) međusobnih tražbina preostane obveza stečajnog dužnika, vjerovnik takvu tražbinu može ostvarivati u stečajnom postupku kao stečajni vjerovnik.

Što su kvalificirani financijski ugovori određeno je u čl. 182. st. 7. SZ-a. Budući da se pravilo o netiranju iz čl. 182. SZ-a ne može primijeniti na predstečajni postupak, za što nema opravdanog razloga, navedenom novom odredbom čl. 66. st. 2. SZ-a ispravlja se taj nedostatak.

3.6.2. Poslovanje dužnika od otvaranja predstečajnog postupka

Izmijenjenom odredbom čl. 67. st. 1. SZ-a usklađuju se ograničenja koja vrijede za dužnika od otvaranja predstečajnog postupka do njegova završetka s mogućnošću da dužnik u tom vremenu preuzme novo zaduženje. Naime, određeno je kako od dana otvaranja predstečajnog postupka do njegova završetka dužnik može obavljati samo plaćanja nužna za redovno poslovanje i ispunjavati obveze iz novog zaduženja koje je preuzeo sukladno čl. 62.a SZ-a¹³. Važno je istaknuti kako se nova odredba čl. 67. st. 1. SZ-a primjenjuje na postupke pokrenute nakon stupanja SZ-a na snagu ako na dan stupanja ZID SZ-a na snagu, znači na dan 2. studenog 2017. nije održano ročište za glasovanje o planu restrukturiranja.

¹² Čl. 66. st. 1. SZ-a.

¹³ Vidjeti pod 3.4.2.





4. Stečajni postupak i pravne posljedice njegova otvaranja

4.1. Tijela stečajnog postupka

4.1.1. Lista A stečajnih upravitelja

Odredba čl. 79. SZ-a pretrpjela je nomotehničke izmjene u st. 1. U čl. 79. st. 2. SZ-a uvjet za stečajnog upravitelja da nije prezadužen zamjenjuje se uvjetom nesposobnosti za plaćanje, zbog kojega je moguće pokrenuti stečaj potrošača nad imovinom fizičke osobe.

4.1.2. Brisanje s liste stečajnih upravitelja

U odredbi čl. 81. st. 1. podst. 2. t. 5. SZ-a brisan je dio odredbe, čime je poboljšana jasnoća odredbe.

4.1.3. Izbor stečajnog upravitelja

Čl. 84. SZ-a dopunjen je novim stavkom 3. Ovom odredbom određeno je kako stečajni upravitelj može podnijeti zahtjev ministarstvu nadležnom za poslove pravosuđa da ga se privremeno izuzme od izbora za stečajnog upravitelja, u kojem slučaju može nastaviti obavljati dužnost u postupcima u kojima je imenovan, ali ga se izuzima od izbora za stečajnog upravitelja u novim predmetima u razdoblju od dvije godine od dana isteka godine u kojoj je zatražio svoje izuzimanje.

4.1.4. Imenovanje drugoga stečajnog upravitelja

Dopunjena je odredba čl. 87. st. 1. SZ-a, kojom je određeno kako na prvom, ili kojem kasnijem ročištu nakon imenovanja stečajnog upravitelja skupština vjerovnika može umjesto stečajnog upravitelja kojeg je imenovao sud, izabrati drugoga stečajnog upravitelja s liste A stečajnih upravitelja.

4.1.5. Razrješenje stečajnog upravitelja

Izmijenjenom odredbom čl. 91. st. 5. SZ-a, određeno je kako sud može razriješiti stečajnog upravitelja na osobni zahtjev iz opravdanih razloga. Novom odredbom čl. 91. st. 9. SZ-a određeno je kako pravomoćnošću rješenja o brisanju s liste stečajnih upravitelja stečajnom upravitelju prestaje dužnost, što će sud utvrditi rješenjem u kojem slučaju se na odgovarajući način primjenjuje odredba čl. 91. st. 8. SZ-a.

4.1.6. Osnivanje odbora vjerovnika prije prvoga ročišta vjerovnika

Brisana je odredba čl. 96. st. 8. SZ-a kao nepotrebna.

4.2. Podnositelji prijedloga za otvaranje stečajnog postupka

U čl. 109. SZ-a brisana je sporna presumpcija (pretpostavka) prema kojoj se smatra da je vjerovnik učinio vjerojatnim postojanje svoje tražbine ako njezino postojanje temelji na ovršnoj ispravi, ili nepravomoćnoj sudskoj ili upravnoj odluci. Izmijenjena je i odredba čl. 109. st. 3. SZ-a, kojom je određeno kako je razlučni vjerovnik kojemu je dužnik osobno odgovoran ovlašten podnijeti prijedlog za otvaranje stečajnog postupka ako učini vjerojatnim da tražbinu neće moći potpuno namiriti iz predmeta na koji se odnosi njegovo razlučno pravo.

4.3. Tražbine viših isplatnih redova

SZ-om je određeno da se stečajni vjerovnici prema svojim tražbinama razvrstavaju u isplatne redove te da tražbine prvoga višega

isplatnog reda čine „tražbine radnika i prijašnjih radnika nastale do dana otvaranja stečajnog postupka iz radnog odnosa u ukupnom bruto iznosu“. Navedena definicija nije terminološki usklađena s posebnim propisima koji uređuju isplatu plaće, doprinose prema plaći te pripadajući porez i prirez. Izmjenom odredbe čl. 138. SZ-a uklanjaju se nejasnoće i izbjeglo različito tumačenje sudova što će, kako očekuje zakonodavac, dovesti do ujednačenja sudske prakse i pravne sigurnosti prilikom određivanja prvoga višega isplatnog reda.

U tražbine prvog višeg isplatnog reda ulaze:

- tražbine radnika i prijašnjih dužnikovih radnika nastale do otvaranja stečajnog postupka iz radnog odnosa;
- tražbine proračuna, zavoda, ili fondova u skladu s posebnim propisima u visini pripadajućeg dijela ukupnog troška plaće, ili naknade plaće;
- otpremnina do iznosa propisanoga zakonom odnosno kolektivnim ugovorom i tražbine po osnovi naknade štete pretrpljene zbog ozljede na radu ili profesionalne bolesti¹⁴.



ističemo...

Namirenje utvrđenih tražbina prvog višeg isplatnog reda provodi se sukladno posebnim propisima koji uređuju isplatu plaće, doprinose za obvezna osiguranja prema plaći te pripadajući porez i prirez.

U tražbine drugoga višega isplatnog reda ulaze sve ostale tražbine prema dužniku, osim onih koje su razvrstane u niže isplatne redove¹⁵.

4.4. Pravne posljedice otvaranja stečajnog postupka

4.4.1. Prestanak prava stečenih ovrhom, ili osiguranjem

Odredba čl. 168. st. 1. SZ-a o prestanku prava stečenih ovrhom, ili osiguranjem djelomično je dopunjena pojmom "imovina", čime se izbjegavaju eventualne dvojbe oko toga ulazi li pravo, ili imovina u stečajnu masu.

4.4.2. Ponude

Izmijenjenom odredbom čl. 194. SZ-a rok za prestanak ponude vezuje se za trenutak otvaranja stečajnog postupka, a ne za dan njegovog otvaranja. Tako ponude učinjene dužniku, ili ponude koje je učinio dužnik prestaju vrijediti otvaranjem stečajnog postupka ako do tada nisu prihvaćene.

4.4.3. Prava protivnika pobijanja

Odredbama ZID SZ-a izmijenjena je odredba čl. 213. SZ-a. U slučaju da protivnik pobijanja vrati natrag ono što je primio, njegova tražbina ponovno oživljuje¹⁶. U tom slučaju protivnik pobijanja ima pravo u roku od 30 dana od dana dostave pravomoćne presude kojom se prihvaća tužbeni zahtjev za pobijanje pravne radnje prijaviti tražbinu stečajnom upravitelju sukladno čl. 257. SZ-a.

Vrijeme između objave poziva za posebno ispitno ročište radi utvrđenja tražbine protivnika pobijanja i dana njegovog održavanja ne smije biti kraće od 15 dana ni duže od 45 dana. Sukladno čl. 213. st. 2. SZ-a, protivnik pobijanja ima pravo tražiti da mu se njegova utvrđena protučinidba vrati iz stečajne mase ako je njegova tražbina utvrđena i ako se još može izdvojiti, ili ako je masa obogaćena vrijed-

¹⁴ Čl. 138. st. 1. SZ-a.

¹⁵ Čl. 138. st. 2. SZ-a.

¹⁶ Čl. 213. st. 1. SZ-a.



nošću činidbe. U suprotnom, protivnik pobijanja može svoje pravo na povrat protučinidbe ostvarivati kao stečajni vjerovnik.

5. Upravljanje stečajnom masom i unovčenje stečajne mase

5.1. Unovčenje stečajne mase

Odredbom ZID SZ-a brisana je odredba čl. 229. st. 5. SZ-a kao nepotrebna.

5.2. Raspodjela utrška

Izmijenjena je i dopunjena odredba čl. 253. SZ-a o raspodjeli utrška. Nakon što stečajni upravitelj unovči pokretnu stvar, ili tražbinu, iz utrška će se u stečajnu masu prije svega unijeti iznos potreban za naknadu troškova utvrđivanja predmeta razlučnoga prava i naknadu troškova njegova unovčenja¹⁷. Od preostalog iznosa bez odgode će se namiriti različni vjerovnik.



ističemo...

U slučaju da mu stečajni upravitelj prepusti unovčiti neki predmet koji ima pravo unovčiti sukladno odredbama čl. 249. SZ-a, razlučni vjerovnik dužan je iz utrška u stečajnu masu najprije izdvojiti iznos potreban za namirenje troškova utvrđivanja predmeta razlučnoga prava i poreza kojim je takva prodaja opterećena.

Troškovi utvrđivanja predmeta razlučnoga prava obuhvaćaju troškove utvrđivanja identiteta predmeta razlučnoga prava i troškove utvrđivanja prava koje postoji na njemu.

5.3. Obračun troškova

Sukladno izmijenjenoj i dopunjenoj odredbi čl. 254. st. 1. SZ-a, stečajni upravitelj dužan je dostaviti sudu obračun troškova utvrđivanja predmeta razlučnoga prava i troškova njegova unovčenja u roku od osam dana od dana pravomoćnosti rješenja o dosudi.



ističemo...

Sukladno izmjenama i dopunama čl. 254. st. 1. SZ-a određenim u čl. 31. st. 2. ZID SZ-a, troškovi utvrđivanja predmeta razlučnoga prava određuju se paušalno u iznosu od 5% od utrška.

Sukladno čl. 31. st. 3. ZID SZ-a izmijenjena je i odredba čl. 254. st. 2. SZ-a. Ovom odredbom je određeno kako se navedeni troškovi unovčenja predmeta razlučnoga prava određuju paušalno u iznosu od 5% od utrška. Ako su stvarno nastali troškovi unovčenja znatno niži ili viši, odredit će se u stvarnoj visini. U slučaju da je zbog unovčenja stečajna masa opterećena porezom, iznos toga poreza pridodaje se paušalu troškova unovčenja odnosno stvarno nastalim troškovima unovčenja.

Navedene odredbe čl. 31. st. 2. i 3. ZID SZ-a primjenjuju se u stečajnim postupcima koji su u tijeku, bez obzira na to kada su pokrenuti, ako rješenje o dosudi nije steklo svojstvo pravomoćnosti na dan stupanja ZID SZ-a na snagu.

5.4. Pravo razlučnoga vjerovnika na unovčenje

Izmijenjen je čl. 256. st. SZ-a. Temeljem nove odredbe, nakon isteka roka kojeg određuje sud, a u kojem vjerovnik mora unovčiti pokretnu stvar, ili predmet na kojoj postoji razlučno pravo, pravo na unovčenje stječe stečajni upravitelj, a ne više sud kako je bilo do sada određeno.

6. Druge novine u SZ-u

U nastavku navodimo druge novine u SZ-u koje se odnose na: pravne lijekove kod namirenja stečajnih vjerovnika, pravnom položaju povjerenika kod oslobođenja od preostalih obveza, povezana društva i međunarodni stečaj.

6.1. Pravni lijekovi kod namirenja stečajnih vjerovnika

Odredba čl. 301. st. 2. SZ-a pretrpjela je ispravak, jer je u st. 2. pogrešno bila navedena podredna primjena čl. 297. SZ-a o obustavi postupka nakon prijave o nedostatnosti stečajne mase, umjesto, kako je ispravljeno, podredne primjene čl. 298. SZ-a o obustavi postupka uz suglasnost vjerovnika.

6.2. Pravni položaj povjerenika kod oslobođenja od preostalih obveza

Odredba čl. 378. st. 1. SZ-a o pravnom položaju povjerenika pretrpjela je manje ispravke. Povjerenik je dužan osobe obvezane na plaćanje obavijestiti o ustupu. On je dužan iznose koje primi na osnovi ustupa, kao i ostale isplate u korist dužnika ili treće osobe držati odvojene od svoje imovine te ih jednom godišnje podijeliti stečajnim vjerovnicima na osnovi završnoga popisa.

6.3. Povezana društva

Temeljem ZID SZ-a, brisana je odredba čl. 391. SZ-a o stečaju nad povezanim društvima jer odredba nije dovoljno jasna, a sam postupak nije dovoljno uređen.

6.4. Međunarodni stečaj

Izmijenjen je i dopunjen i čl. 394. SZ-a, na način da se umjesto upućivanja na Uredbu vijeća (EZ) br. 1346/2000 od 29. svibnja 2000. o stečajnom postupku, koja je bila na snazi u vrijeme donošenja SZ-a, og zakona, upućuje na novu uredbu koja ju je zamijenila. Odredbe SZ-a o međunarodnom stečaju ne primjenjuju se na stečajne postupke na koje se primjenjuje Uredba (EU) 2015/848 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2015. o postupku u slučaju nesolventnosti¹⁸.

Literatura:

- 1) Uredba (EU) 2015/848 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2015. o postupku u slučaju nesolventnosti (Sl. list, L 141, 5.6.2015.) - <http://eur-lex.europa.eu>
- 2) Stečajni zakon (Nar. nov., br. 71/15 i 104/17), pročišćeni tekst - www.propisi.hr;
- 3) Zakon o izmjenama i dopunama Stečajnog zakona (Nar. nov., br. 104/17) - www.propisi.hr;
- 4) Zakon o računovodstvu (Nar. nov., br. 78/15, 134/15 i 120/16), pročišćeni tekst - www.propisi.hr;
- 5) Zakon o postupku izvanredne uprave u trgovačkim društvima od sistemskog značaja za Republiku Hrvatsku (Nar. nov., br. 32/17) - www.propisi.hr

17 Čl. 253. st. 1. SZ-a

18 Sl. list, L 141, od 5. lipnja 2015.